```
Formule de calcul
```

$$(a+b)^{2} = a^{2} + 2ab + b^{2}$$

$$(a-b)^{2} = a^{2} - 2ab + b^{2}$$

$$a^{2} - b^{2} = (a-b)(a+b)$$

$$a^{3} - b^{3} = (a-b)(a^{2} + ab + b^{2})$$

$$a^{3} + b^{3} = (a+b)(a^{2} - ab + b^{2})$$

$$(a+b)^{3} = a^{3} + 3a^{2}b + 3ab^{2} + b^{3}$$

$$(a-b)^{3} = a^{3} - 3a^{2}b + 3ab^{2} - b^{3}$$

$$a^{n} - b^{n} = (a-b)(a^{n-1} + a^{n-2}b + \dots + b^{n-1})$$

#### Numere complexe

```
1. Numere complexe sub formă algebrică
z = a+bi, a,b \in R, i^2 = -1, a=Re z, b=Im z
```

C- mulţimea numerelor complexe;C= $\{a+bi/a,b \in R\}$ Conjugatul unui număr complex:  $\overline{z} = a - bi$ Proprietăți:  $1.\,z_1 + z_2 = z_1 + z_2$  $2. z_1 \cdot z_2 = z_1 \cdot z_2$  $3.\overline{z^n} = (\overline{z})^n$  $5.z \in R \iff z = z$ 

 $6.z \in R^*i \Leftrightarrow z = -z$ Modulul unui număr complex:  $|z| = \sqrt{a^2 + b^2}$ 

Proprietăți:

1.  $|z| \ge 0, \forall z \in C$  2.  $|z| = |\overline{z}|$  3.  $|z_1 \cdot z_2| = |z_1| \cdot |z_2|$ 4.  $|z^n| = |z|^n 5. \frac{|z_1|}{|z_2|} = \frac{|z_1|}{|z_2|} 6. |z_1 + z_2| \le |z_1| + |z_2|$ 

### Proprietăți ale operațiilor cu matrice.:

1)A+B=B+A,  $\forall A, B \in M_{m,n}(C)$  (comutativitate)

2)(A+B)+C = A+(B+C),  $\forall A, B, C \in M_{m,n}(C)$  (asociativitate) 3)A+ $O_{m,n} = O_{m,n} + A = A$ ,  $\forall A \in M_{m,n}(C)$ 

4)  $\forall A \in M_{m,n}(C), \exists (-A) \in M_{m,n}(C) \text{ a.î. } A+(-A)=(-A)+A=O_{m,n}, \forall A \in M_{m,n}(C)$ 

5)(AB)C = A(BC),  $A \in M_{m,n}(C), B \in M_{n,p}(C), C \in M_{p,q}(C)$  (asociativitate) 6)a)A(B+C) = AB+AC,  $A \in M_{m,n}(C), B, C \in M_{n,p}(C)$  (distributivitatea înmulțirii față de

adunare) b)(B+C)A = BA+CA,  $B, C \in M_{m,n}(C), A \in M_{n,p}(C)$ 

7)  $AI_n = I_n A = A, \forall A \in M_n(C)$ 

8)a(bA) = (ab)A,  $\forall a, b \in C, A \in M_{m,n}(C)$ 

9)(a+b)A=aA+bA,  $\forall a,b \in C, A \in M_{m,n}(C)$ 

10)a(A+B)=aA+aB,  $\forall a \in C, A, B \in M_{m,n}(C)$ 11)aA =  $O_{m,n} \Leftrightarrow a = 0$  sau A=  $O_{m,n}$ 

 $(12)^{t}(^{t}A) = A,^{t}(A+B) = ^{t}A + ^{t}B,^{t}(aA) = a^{t}A,^{t}(AB) = ^{t}B^{t}A$ 

Puterile unei matrice: Fie  $A \in M_n(C)$ 

Definim  $A^0 = I_n, A^1 = A, A^2 = A \cdot A, A^3 = A^2 \cdot A, \dots, A^n = A^{n-1} \cdot A, n \in \mathbb{N}^*$ 

### Matrice inversabile

Inversa unei matrice :  $A \in M_n(C)$  se numește inversabilă dacă există o matrice notată

 $A^{-1} \in M_n(C)$  a.i.  $A \cdot A^{-1} = A^{-1} \cdot A = I_n$ **Teoremă**:  $A \in M_n(C)$  inversabilă  $\iff$  det  $A \neq 0$ 

 $A^{-1} = \frac{1}{A^*} A^*$ ,  $A^*$  adjuncta matricei A.  $A^*$  se obține din  $^tA$  înlocuind fiecare element cu

complementul său algebric.

Dacă A,B  $\in M_n(C)$  sunt inversabile, atunci au loc relațiile: a)(A<sup>-1</sup>)<sup>-1</sup> = A b)(AB)<sup>-1</sup> =  $B^{-1}A^{-1}$ 

Rangul unei matrice

Fie A  $\in M_{m,n}(C)$ ,  $r \in N, 1 \le r \le \min(m,n)$ 

Definiție: Se numește minor de ordinul r al matricei A,determinantul format cu elementele matricei A situate la intersecția celor r linii și r coloane.

# Grupuri

**Definiție:**Fie  $*: M \times M \to M$  lege de compozitie pe M.O submultime nevidă H a lui M ,se numește parte stabilă a lui M în raport cu legea "\* "dacă  $\forall x, y \in H \Rightarrow x * y \in H$ .

Proprietățile legilor de compoziție Fie  $*: M \times M \rightarrow M$  lege de compoziție pe M.

Legea "\* " se numește asociativă dacă  $(x * y) * z = x * (y * z), \forall x, y, z \in M$ Legea "\* " se numește comutativă dacă  $x * y = y * x, \forall x, y \in M$ 

**Legea "\* " admite element neutru** dacă exista  $e \in M$  a.i. $x * e = e * x = x, \forall x \in M$ 

**Definiție**:Cuplul (M, \*) formează un monoid dacă are proprietățile: 1) $(x * y) * z = x * (y * z), \forall x, y, z \in M$ 

2) există  $e \in M$  a.i. $x * e = e * x = x, \forall x \in M$ 

Dacă în plus  $x * y = y * x, \forall x, y \in M$  atunci monoidul se numește comutativ. Notatie:U(M)= $\{x \in M / x \text{ este simetrizabil}\}$ 

**Definiție**:Cuplul (G,\*) formează un grup dacă are proprietățile: 1) $(x * y) * z = x * (y * z), \forall x, y, z \in G$ 

2) există  $e \in M$  a.i. $x * e = e * x = x, \forall x \in G$ 

3)  $\forall x \in G, \exists x' \in G \text{ a.i. } x * x' = x' * x = e$ 

Dacă în plus  $x * y = y * x, \forall x, y \in G$  atunci grupul se numește abelian sau comutativ. **Definiție**:Un grup G se numește finit dacă mulțimea G este finită și grup infinit ,în caz contrar.

Se numește ordinul grupului G, cardinalul mulțimii G(numărul de elemente din G). Ordinul unui element

**Definție**: Fie  $(G, \bullet)$  un grup și  $x \in G$ . Cel mai mic număr natural nenul n cu proprietatea

 $x^n = e$  se numește ordinul elementului x în grupul G.(ordx = n)

Subgrup

**Definiție:Fie** (G, \*) un grup.O submulțime nevidă H a lui G se numește subgrup al grupului (G, \*) dacă îndeplinește condițiile:

1)  $\forall x, y \in H \Rightarrow x * y \in H$ .

2)  $\forall x \in H \Rightarrow x' \in H$ 

# Relațiile lui Viete: Fie K un corp comutativ, f un polinom din K[X],

 $f = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \cdots + a_1 x + a_0, a_n \neq 0$ . Dacă  $x_1, x_2, \cdots, x_n$  sunt n rădăcini ale lui f în K atunci  $f = a_n(X - x_1)(X - x_2) \cdots (X - x_n)$  și

 $x_1 + x_2 + \dots + x_n = -a_{n-1} \cdot a_n^{-1}$ 

 $x_1x_2 + x_1x_3 + \dots + x_{n-1}x_n = a_{n-2}a_n^{-1}$ .....

 $x_1 x_2 \cdots x_n = (-1)^n a_0 a_n^{-1}$ 

# 1. Monoid

Fie (M,\*), MxM $\rightarrow$ M,  $(x,y)\rightarrow x^*y$ , M-nevidã. Axiomele monoidului: **M1**.  $(x*y)*z = x*(y*z) \forall x,y,z \in M$  (asociativitatea);

**M2.**  $\exists e \in M$  astfel încât x \* e = e \* x = x,  $\forall x \in M$  (e element neutru);

dacã **M3.** x\*y = y\*x,  $\forall x,y \in M$  monidul este comutativ. Ex:  $1.(N,+), (N,\cdot)$  sunt monoizi comutativi;

2. (F(E),o) monoid necomutativ (F(E)) este mulțimea funcțiilor  $f:E \rightarrow E$ , E - nevidã, o compunerea funcțiilor).

### Funcția de gradul II

**Definiție**: f:R  $\rightarrow$  R, f(x)=ax  $^2+bx+c$ ,  $a \neq 0$ , a,b,c  $\in \mathbb{R}$  se numește funcția de gradul II Maximul sau minimul funcției de gradul II

Dacă a<0 atunci  $f_{max} = \frac{-\Delta}{4a}$ , realizat pentru  $x = \frac{-b}{2a}$ 

Dacă a >0 atunci  $f_{min} = \frac{-\Delta}{4a}$ , realizat pentru  $x = \frac{-b}{2a}$  ; Vârful parabolei  $V(\frac{-b}{2a}, \frac{-\Delta}{4a})$ 

**Ecuația de gradul II:**  $ax^2 + bx + c = 0$ ;  $x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2\pi}$ ,  $\Delta = b^2 - 4ac$ 

### Combinatorică

$$\begin{aligned} & \mathbf{n}! = 1 \cdot 2 \cdots n, \mathbf{n} \in N(0! = 1) \quad , \quad \mathbf{P}_n = n!, \mathbf{n} \in N^* \\ & \mathbf{A}_n^k = \frac{n!}{(n-k)!} , 0 \le k \le n; k, n \in N, n \ge 1 \quad \mathbf{C}_n^k = \frac{n!}{k!(n-k)!} , 0 \le k \le n; k, n \in N \end{aligned}$$

**Proprietăți**:1.  $C_n^k = C_n^{n-k}$ ,  $0 \le k \le n$ ;  $k, n \in \mathbb{N}$  2.  $C_n^k = C_{n-1}^k + C_{n-1}^{k-1}$ ,  $1 \le k < n$ ;  $k, n \in \mathbb{N}$ 

**Binomul lui Newton:**  $(a+b)^n = C_n^0 a^n + C_n^1 a^{n-1} b + \cdots + C_n^n b^n$ **Termenul general:**  $T_{k+1} = C_n^k a^{n-k} b^k, k = 0,1,\dots,n$ 

Proprietăți:

 $C_n^0 + C_n^1 + \cdots + C_n^n = 2^n$  (numărul tuturor submulțimilor unei mulțimi cu n elemente este  $C_n^1 + C_n^3 + C_n^5 + \dots = C_n^0 + C_n^2 + C_n^4 + \dots = 2^{n-1}$ 

Proprietăți:

1. Determinantul unei matrice este egal cu determinantul matricei transpuse;

2. Dacă toate elementele unei linii (sau coloane) dintr-o matrice sunt nule, atunci determinantul matricei este nul;

3. Dacă într-o matrice schimbăm două linii(sau coloane) între ele obținem o matrice care are determinantul egal cu opusul determinantului matricei inițiale.

4. Dacă o matrice are două linii (sau coloane) identice atunci determinantul său este nul; 5. Dacă toate elementele unei linii(sau coloane) ale unei matrice sunt înmulțite cu un element a, obținem o matrice al cărei determinant este egal cu a înmulțit cu determinantul matricei inițiale.

6. Dacă elementele a două linii(sau coloane) ale unei matrice sunt proporționale atunci determinantul matricei este nul;

7. Dacă o linie (sau coloană) a unei matrice pătratice este o combinație liniară de celelate linii(sau coloane) atunci determinantul matricei este nul.

8. Dacă la o linie (sau coloană) a matricei A adunăm elementele altei linii (sau coloane) înmulțite cu același element se obține o matrice al cărei determinant este egal cu determinantul matricei inițiale;

9) 
$$\begin{vmatrix} a & b & c \\ d+m & e+n & f+p \\ g & h & i \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & i \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} a & b & c \\ m & n & p \\ g & h & i \end{vmatrix}$$

10) $\det(\mathbf{A} \cdot \mathbf{B}) = \det A \cdot \det B$ ,  $\forall \mathbf{A}, \mathbf{B} \in M_n(C)$ 

#### Sisteme de ecuații liniare Forma generală a unui sistem de m ecuații cu n necunoscute:

$$\begin{cases} a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + \dots + a_{1n}x_n = b_1 \\ a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \dots + a_{2n}x_n = b_2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \cdots + a_{mn}x_n = b_m \\ a_{m1}x_1 + a_{m2}x_2 + \cdots + a_{mn}x_n = b_m \end{cases}$$

 $\mathbf{a}_{ii}$ -coeficienții necunoscutelor,  $\mathbf{x}_1, \mathbf{x}_2, \cdots, \mathbf{x}_n$ - necunoscute,  $\mathbf{b}_1, \mathbf{b}_2, \cdots, \mathbf{b}_m$ -termenii liberi

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} a_{11}a_{12}.....a_{1n} \\ a_{21}a_{22}.....a_{2n} \\ \vdots \\ a_{m1}a_{m2}....a_{mn} \end{pmatrix} - \text{matricea sistemului}, \quad \overline{A} = \begin{pmatrix} a_{11}a_{12}.....a_{1n}b_1 \\ a_{21}a_{22}.....a_{2n}b_2 \\ \vdots \\ a_{m1}a_{m2}....a_{mn}b_m \end{pmatrix} - \text{matricea extinsă}$$

$$\mathbf{B} = \begin{pmatrix} b_1 \\ b_2 \\ \vdots \\ b_m \end{pmatrix} \text{matricea coloană a termenilor liberi}, \mathbf{X} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} . \text{matricea necunoscutelor}.$$

AX=B -forma matriceală a sistemului **Definiție:** 

- Un sistem se numește incompatibil dacă nu are soluție;

- Un sistem se numește compatibil dacă are cel puțin o soluție;

- Un sistem se numește compatibil determinat dacă are o singură soluție; - Un sistem se numește compatibil nedeterminat dacă are mai mult de o soluție.

Rezolvarea sistemelor prin metoda lui Cramer: Un sistem de ecuații liniare este de tip Cramer dacă numărul de ecuații este egal cu

numărul de necunoscute și determinantul matricei sistemului este nenul. **Teorema lui Cramer**: Dacă det A notat  $\Delta \neq 0$ , atunci sistemul AX=B are o soluție

unică  $x_i = \frac{\Delta_i}{\Lambda}$ , unde  $\Delta_i$  se obține înlocuind coloana i cu coloana termenilor liberi.

**Teorema lui Kronecker- Capelli**: Un sistem de ecuații liniare este compatibil ⇔ rangul matricei sistemului este egal cu rangul matricei extinse.

Teorema lui Rouche: Un sistem de ecuații liniare este compatibil ⇔ toți minorii caracteristici sunt nuli.

# Inele și corpuri

**Definiție:**Un triplet (A, \*,o), unde A este o multime nevidă iar ,, \* " și ,,o" sunt două legi de compozitie pe A,este inel dacă:

1) (A, \*) este grup abelian

2) (A, °) este monoid

3)Legea "° "este distributivă fata de legea "\* ":  $x \circ (y * z) = (x \circ y) * (x \circ z), (y * z) \circ x = (y \circ x) * (z \circ x) \forall x, y, z \in A$ 

Inelul (A, \*,  $\circ$ ), este fără divizori ai lui 0, dacă  $\forall x.y \neq e_* \Rightarrow x \circ y \neq e_*$  (e<sub>\*</sub> element neutru de la legea "\*")

Un inel (A, \*, $\circ$ ), se numeşte comutativ dacă satisface și axioma:  $x \circ y = y \circ x, \forall x, y \in A$ Un inel (A, \*, °), comutativ, cu cel putin 2 elemente și fără divizori ai lui 0, se

numește, domeniu de integritate. **Definiție**: Un inel  $(K, *, \circ)$  cu  $e_* \neq e_*$  se numește corp dacă  $\forall x \in K, x \neq e_*, \exists x' \in K$  a.i.

 $x \circ x' = x' \circ x = e_{\circ}(e_{*}, e_{\circ})$  find elementele neutre Un corp  $(K, *, \circ)$ , se numește comutativ dacă satisface și axioma:  $x \circ y = y \circ x, \forall x, y \in K$ 

Obs.:Corpurile nu au divizori ai lui zero.

Morfisme și izomorfisme de inele și corpuri. **Definiție** :Fie  $(A, *, \circ), (A' \oplus, \otimes)$  două inele.O funcție  $f: A \to A'$  se numește morfism de

inele dacă:

1)  $f(x * y) = f(x) \oplus f(y), \forall x, y \in A$ 1) $f(x \circ y) = f(x) \otimes f(y), \forall x, y \in A$ 

3)  $f(e_{\circ}) = e_{\otimes}(e_{\circ}, e_{\otimes})$  fiind elementele neutre corespunzătoare legilor  $\circ, \otimes$ ) Dacă în plus f este bijectivă atunci f se numește izomorfism de inele.

**Definiție**: Fiind date corpurile K, K', orice morfism(izomorfism) de inele de la K la K', se numeşte morfism(izomorfism)de corpuri.

# 2. Grup

Fie (G,\*), GxG $\rightarrow$ G, (x,y) $\rightarrow$ x\*y, G-nevidã. Axiomele grupului:

**G1.**  $(x*y)*z = x*(y*z), \forall x,y,z \in G$ (asociativitatea); **G2.**  $\exists e \in G$  astfel încât  $x^*e = e^*x = x$ ,  $\forall x \in G$  (e element neutru);

**G3.**  $\forall x \in G \exists x' \in G \text{ astfel încât } x'*x = x*x' = e(x' \text{ simetricul lui } x);$ dacã **G4.** x\*y = y\*x,  $\forall x,y \in G$  grupul este comutativ (sau abelian).

# 3. Inel

Fie  $(A,+,\bullet)$ ,  $AxA \rightarrow A$ ,  $(x,y) \rightarrow x+y$  şi  $AxA \rightarrow A$ ,  $(x,y) \rightarrow x\bullet y$ , A nevidã; Definiția 3.1. (A,+,•) *este <u>inel</u> dacã*: **G.** (A,+) este grup abelian; **M.** (A,•) este monoid și **D.** • este distributivã fațã de +:  $x \bullet (y+z) = x \bullet y + y \bullet z$  $(y+z)\bullet x = y\bullet x + y\bullet z, \forall x,y,z \in A$ 

dacã C.  $x \bullet y = y \bullet x \ \forall x, y \in A$ , inelul este comutativ.

# 4. Corp

Fie  $(K,+,\bullet)$ ,  $KxK \rightarrow K$ ,  $(x,y) \rightarrow x+y$  şi  $KxK \rightarrow k$ ,  $(x,y) \rightarrow x\bullet y$ , K – nevidã. Definiția 4.1. (K,+,•) este corp dacă (K,+,•) este inel,  $0 \neq 1$  și  $\forall x \in K$ ,  $x \neq 0 \Rightarrow \exists x^{-1} \in K$ , astfel încât  $x \bullet x^{-1} = x^{-1} \bullet x = 1$ .

Dacã  $x \bullet y = y \bullet x$ ,  $\forall x,y \in K$ , corpul este comutativ.